

DEFINITIEF VOORSTEL

BESTUURSMODEL EN BELANGENBEHARTIGING

NIEUWE UTRECHTSE SPORTORGANISATIE

Inleiding

In mei 2017 hebben de directies van VSU en Harten voor Sport en het bestuur van VSU en de Raad van Toezicht van Harten voor Sport het voornemen bekend gemaakt dat de kerntaken van beide organisaties m.b.t. sportstimulering en verenigingsondersteuning medio 2018 formeel worden samengevoegd en uitgevoerd door één stedelijke sportorganisatie. In de eindrapportage "Verkenning naar één Utrechtse Organisatie voor Sport & Bewegen" (Edu Jansing, 17 mei 2017) is ingegaan op het waarom en de gewenste kerntaken van deze organisatie. De uitkomsten van de verkenning zijn o.a. gepresenteerd tijdens de ALV van de VSU (d.d. 31 mei 2017).

We benadrukken dat het samengaan een voornemen is, dat uiteraard instemming behoeft van de organen die hier het laatste woord in hebben: de ALV van VSU en de Raad van Toezicht van Harten voor Sport.

Cruciaal hierbij is dat de rechtsvorm en het bestuursmodel voor de nieuwe organisatie goed aansluiten bij de doelen en uitdagingen van de nieuwe organisatie, de werkwijze en de borging van de belangenbehartiging van de georganiseerde sport, met nadruk van de sportverenigingen. Daarom doen directies en bestuur ook een voorstel voor zowel de rechtsvorm als het bestuursmodel.

In deze notitie beschrijven we de voorstellen en geven we per voorstel de argumenten en overwegingen. Directies van VSU/HvS en het bestuur van de VSU zijn hierin bijgestaan door de directeur van de Nederlandse Stichting voor Vereniging en Recht, een lid van de Raad van Advies (VSU) en een lid van de Raad van Toezicht (HvS).

We zien uit naar de bespreking van en stemming over deze voorstellen.

Namens VSU:

Jan Boessenkool (voorzitter) & Hanneke van der Marel (directeur)

Namens Stichting Harten voor Sport:

Ronald Hennekes (directeur)

datum: 26 september 2017

Voorstellen en voorgenomen besluiten van VSU en Harten voor Sport

Voorstel 1: Goedkeuring van samengaan van VSU en Harten voor Sport

VSU (directie en bestuur) en Harten voor Sport (directie) doen het voorstel tot het samenvoegen van de activiteiten op het gebied van sportstimulering en verenigingsondersteuning en het onderbrengen hiervan in één stedelijke organisatie voor sporten en bewegen, met een brede statutaire doelstelling. Tevens wordt voorgesteld de VSU als basis voor de juridische entiteit van de nieuwe organisatie te nemen. Deze nieuwe organisatie zal in de eerste helft van 2018 een aanvraag doen voor sportsubsidies van de gemeente.

Het voorstel wordt op 11 oktober tijdens de ALV van VSU en op 3 november tijdens een speciale RvT vergadering van Harten voor Sport in stemming gebracht. Om het voorstel in stemming te kunnen brengen, dient ten minste 25% van de leden aanwezig of vertegenwoordigd te zijn. Het voorstel kan bij gewone meerderheid worden aangenomen. Indien het benodigde aantal leden niet aanwezig of vertegenwoordigd is, zal na veertien en in elk geval binnen achtentwintig dagen een nieuwe ALV worden gehouden, waar het voorstel alsnog in stemming wordt gebracht. Het voorstel kan dan bij gewone meerderheid van stemmen worden aangenomen, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

Voorstel 2: Goedkeuring van (juridische) omzetting van VSU van een vereniging in een stichting

VSU (directie en bestuur) en Harten voor Sport (directie) doen een voorstel voor het omzetten van de vereniging naar een stichting.

Voorstel 3: Goedkeuring van bestuursmodel met Raad van Toezicht en Vergadering van Aangeslotenen

VSU (directie en bestuur) en Harten voor Sport (directie) doen een voorstel voor het bestuursmodel van de nieuwe stichting.

Indien Voorstel 1 wordt aangenomen en de vergadering zich positief uitspreekt over de voorstellen 2 en 3, zullen we komen tot uitwerking van de voorstellen in formele documenten op basis waarvan de besluitvorming over de gewenste rechtspersoon (voorstel 2) en de bestuurlijke organisatie (voorstel 3) kan geschieden. Beide voorstellen worden op basis van uitgewerkte documenten - waaronder de notariële akte met de statuten - voorgelegd tijdens een extra ALV van VSU. Om beide voorstellen in stemming te kunnen brengen, dient ten minste 25% van de leden aanwezig of vertegenwoordigd te zijn. Indien het benodigde aantal leden niet aanwezig of vertegenwoordigd is, zal na veertien en in elk geval binnen achtentwintig dagen een nieuwe ALV worden gehouden, waar de voorstellen alsnog in stemming worden gebracht ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

Voor het aannemen van voorstel 2 dient volgens de wet ten minste 90% van de aanwezige of vertegenwoordigde leden akkoord te gaan. Voor voorstel 3 is dat 75%.

Voordracht/Benoeming bestuur en (toezichthoudende) organen geschiedt vanuit beide organisaties op basis van profielschetsen.

Toelichting op de voorstellen

Op navolgende pagina's worden de voorstellen toegelicht. De toelichting is opgesteld als een Question and Answer. We menen dat we zo op een goede wijze de belangrijkste vragen aan bod laten komen.

A. Toelichting op voorstel 1: samengaan activiteiten VSU en Harten voor Sport

Waarom één nieuwe organisatie?

In het voorstel om samen te gaan hebben de volgende overwegingen en ontwikkelingen een rol gespeeld:

- Uit de verkenning is gebleken dat de huidige taken en de ambities van beide sportorganisaties zoveel overeenkomsten en raakvlakken hebben, dat het samengaan de beste garantie biedt voor een optimale uitvoering van deze ambities en doelstellingen. In het bijzonder geldt dit voor de ondersteuning en het dienen van de belangen van enerzijds sporters en anderzijds de Utrechtse sportorganisaties (in het bijzonder de sportverenigingen). Juist om de onafhankelijke positie te kunnen behouden is een sterke zelfstandige organisatie nodig en dit kan met één organisatie beter worden gerealiseerd. Deze conclusie wordt gedragen door beide teams en directies, het bestuur en de Raad van Advies van VSU en de Raad van Toezicht van Harten voor Sport.
- Gemeente Utrecht, die ons in 2016 al heeft gevraagd om te verkennen of wij tot vergaande samenwerking zouden willen en kunnen komen, heeft eveneens in die periode besloten dat de subsidies voor verenigingsondersteuning, belangenbehartiging, topsport, Sporten & Bewegen in de Buurt en Combinatiefuncties Sport per 1 augustus 2018 zullen worden gegund aan één (grote) organisatie. Dit betekent voor VSU en HvS dat er op dit punt geen sprake is van een vrijblijvende keuze, maar van een noodzaak vanwege de door de gemeente Utrecht gestelde voorwaarden.

Wat zijn de missie en de kerntaken?

Missie

De nieuwe organisatie wil, in de geest van de stad, bereiken dat sport & bewegen een vaste waarde is in het leven van alle Utrechters. Jong, oud, arm en rijk, alle Utrechters moeten op hun eigen manier en met plezier kunnen sporten & bewegen. De nieuwe sportorganisatie wil dit samen met de Utrechtse sportverenigingen en andere aanbieders, bewoners, bedrijven en overige partners mogelijk maken. Daarbij richt de organisatie zich op breedtesport, talentontwikkeling en topsport.

Kerntaken

- *Het realiseren van een optimale sport- en beweeginfrastructuur.* Het hart van deze infrastructuur bestaat uit de Utrechtse sportverenigingen. Wij streven naar vitale verenigingen; bruisend en volledig geëquipeerd voor de toekomst.
- *Het in beweging brengen en houden van gerichte doelgroepen:* Veel Utrechters weten hun eigen sportieve weg te vinden binnen de stad. Wij leggen het accent op die doelgroepen die daar iets meer moeite mee hebben: jeugd, senioren en met name kwetsbare groepen.
- *De beste mogelijkheden bieden aan talent en topsporters:* we willen alle randvoorwaarden (organisatie) voor de groei en bloei van talent en topsporters zo goed mogelijk faciliteren. Hiermee sluiten we aan op de wensen van de topsportverenigingen. De hele provincie Utrecht is ons hierin speelveld.
- *Zichtbaar maken en promoten van sport in Utrecht ten behoeve van sportparticipatie:* hierin is het belangrijk dat we zowel reactief als pro-actief de juiste kanalen en boodschappen inzetten. Utrechters die informatie zoeken over sport in de stad moeten snel en eenvoudig hun weg kunnen vinden.

- Hoewel het behartigen van de belangen van de sportorganisaties in alle genoemde kerntaken is versleuteld, noemen we *de belangenbehartiging* als expliciete kerntaak van de nieuwe sportorganisatie. Het gaat hierbij om individuele en collectieve belangenbehartiging en lobbywerk (met name bij de lokale politiek).

Welke uitgangspunten gelden bij de inrichting van de nieuwe organisatie?

Uitgangspunt 1: Aansluiten op brede doelstellingen van het sportbeleid van de gemeente en andere organisaties

Zonder dat dit afbreuk doet aan het doel om een onafhankelijke organisatie te zijn, is het voor de continuïteit van belang om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de brede doelstellingen van het sportbeleid van de gemeente Utrecht en waar relevant van andere instituties (overige maatschappelijke organisaties, de provincie, het Rijk en NOC*NSF) die Utrecht hebben gemaakt. Dit is ook voorwaarde om de daarvoor benodigde financiële middelen van de deze partijen te verweven.

Uitgangspunt 2: Waarborgen invloed van verenigingen op beleid van de organisatie en van de Utrechtse Sport

Gelet op de (ontstaans-)geschiedenis van de VSU en de huidige positie van de georganiseerde sport (verenigingen en andere organisaties die een buitengewoon lidmaatschap hebben) binnen de VSU, is het van belang en gewenst om ook in de toekomst de invloed van de huidige leden (verenigingen) op het beleid van de nieuwe organisatie en tevens het gemeentelijke sportbeleid te waarborgen. Dit is een belangrijk uitgangspunt bij de keuze voor de inrichting van de nieuwe organisatie.

Uitgangspunt 3: Voldoen aan de eisen van Goed Bestuur

De afgelopen jaren is de aandacht in de samenleving voor goed bestuur gegroeid. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan integriteit, openheid en transparantie van organisaties, hun bestuur, management en toezichthouders. Dit geldt zeker voor organisaties in de maatschappelijke sector. Een belangrijk kenmerk van goed bestuur is de aanwezigheid van adequate checks and balances. Een goede balans tussen enerzijds de bevoegdheid om te beslissen en uit te voeren en anderzijds de controle op het gebruik van die bevoegdheden. De scheiding van bestuurlijke, uitvoerende en toezichthoudende rollen biedt hiervoor een belangrijke waarborg.

Uitgangspunt 4: Beperken aansprakelijkheidsrisico voor vrijwilligers

Momenteel is de situatie zo dat de VSU en Harten voor Sport een verschil hebben in bestuurdersaansprakelijkheid. De huidige organisatie van de VSU is een vrijwilligersorganisatie aangestuurd door een bestuur bestaande uit vrijwilligers en voorts een professionele staf onder leiding van een directeur die samen met de medewerkers verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken. Op basis van de huidige statuten is het bestuur juridisch eindverantwoordelijk voor de gehele gang van zaken, dus ook voor de dagelijkse gang van zaken. Bij Harten voor Sport ligt de eindverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid bij de directie, waar de toezicht bij de Raad van Toezicht ligt. Kijkend naar de uitbreiding van de werkzaamheden en toegenomen omvang van taken van de toekomstige sportorganisatie, is het niet meer wenselijk om de aansprakelijkheid bij een vrijwillig bestuur neer te leggen. Het uitgangspunt is om het risico op bestuurdersaansprakelijkheid te beperken en de verantwoordelijkheid zo veel mogelijk bij professionals te leggen. De juridische eindverantwoordelijkheid ligt dan bij de directie en het toezicht wordt gedaan door een toezichthoudend orgaan.

B. Toelichting voorstel 2: omvorming van de VSU van vereniging tot stichting

Welke juridische entiteit (rechtsvorm) sluit het beste aan bij de nieuwe organisatie?

Bij het samenvoegen van beide organisaties is aan de orde de vraag welke rechtsvorm het beste aansluit bij de nieuwe organisatie: een vereniging of een stichting

Kenmerkend voor de verenigingsvorm is dat de organisatie bestaat uit leden waarbij door en voor de leden wordt samengewerkt om het gezamenlijke doel te bereiken. Ieder lid heeft het recht om – direct of indirect – aan de besluitvorming deel te nemen. Belangrijkste orgaan is de algemene ledenvergadering.

Kenmerkend voor de stichtingsvorm is dat niet de leden (een stichting kent geen leden) maar het doel en het beheer en aanwenden van het vermogen ten behoeve van het doel centraal staan.

De doelstelling van de nieuwe organisatie is breder dan alleen de belangenbehartiging van de verenigingen. De verenigingsvorm is minder geschikt als het gaat om het nastreven van doelstellingen die breder gaan dan het belang van de leden van de organisatie. Bij toelating van ook andere organisaties/personen tot het lidmaatschap ontbreekt de eenheid en natuurlijke samenwerking om de gezamenlijke doelstelling te bereiken. Dit zou een bron van conflicterende belangen vormen die de besluitvorming belemmert.

Een stichtingsvorm is bij uitstek geschikt om een vermogen in te zetten voor een vastgesteld doel. Doelstellingen en beleid worden bij een stichting niet bepaald door de leden, maar door het stichtingsbestuur al dan niet met goedkeuring/bekrachtiging door (een) toezichthoudende orga(a)n(en). Het is goed realiseerbaar dat de stichtingsvorm ook de gewenste borging biedt voor de belangenbehartiging van de georganiseerde Sport (2e uitgangspunt). Daartoe wordt voorgesteld een Vergadering van Aangeslotenen in te stellen (zie verderop in het document voor toelichting hierop).

De belangrijkste verschillen tussen de rechtsvormen vereniging en stichting zijn opgenomen in Bijlage 3.

Gekoppeld aan de uitgangspunten en doelstellingen van de nieuwe organisatie is de stichting veruit de beste optie.

Waarom geen fusie of alleen een contractuele samenwerking tussen VSU en Harten voor Sport?

Met de omzetting naar een stichting zou ook een juridische fusie kunnen plaatsvinden. Dit zou tot gevolg hebben dat met het besluit tot fusie alle rechten en verplichtingen van beide organisaties overgaan op de nieuwe organisatie.

Om voldoende flexibiliteit te genereren voor de nieuwe organisatie wordt het niet als wenselijk beschouwd om alle bestaande verplichtingen van zowel de VSU als Harten voor Sport toe te voegen aan de nieuwe organisatie. Voorgesteld wordt dan ook om niet te fuseren. Wel wordt voorgesteld om de VSU als fundament te nemen voor de nieuwe organisatie, waarbij de taken en medewerkers van Harten voor Sport worden opgenomen in de VSU. Vervolgens wordt de VSU voor wat betreft rechtsvorm en bestuursmodel aangepast aan de nieuwe situatie.

Gelet op de eisen die worden gesteld vanuit de gemeente m.b.t. de subsidie-uitvraag kan niet worden volstaan met alleen een contractuele samenwerking.

C. Toelichting op voorstel 3: instellen van Raad van Toezicht en Vergadering van Aangeslotenen

Welk bestuursmodel is passend voor de nieuwe organisatie?

Met de keuze voor de stichting als rechtsvorm, staat de organisatie vervolgens voor de vraag voor welk bestuurlijk model wordt gekozen. Volgens de wet is het bestuur het enige verplichte orgaan van een stichting. De wet geeft echter de ruimte om bepaalde bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij andere organen te leggen. De te kiezen structuur is afhankelijk van de uitgangspunten die worden gehanteerd.

Gelet op de hierboven beschreven uitgangspunten komen drie modellen in aanmerking, te weten:

1. *Bestuur/Titulaire directie model.* Invullen van de functie titulair directeur waarbij specifieke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (bijv.) in het directiereglement en in een door het bestuur te verlenen volmacht worden vastgelegd; de bestuurstaak en de bestuursverantwoordelijkheid blijven bij het stichtingsbestuur;
2. Toepassen van het zogeheten *one-tier model* waarbij in één bestuur onderscheid gemaakt wordt tussen uitvoerende bestuurders en niet-uitvoerende bestuurders. De uitvoerende bestuurders kunnen bezoldigd zijn en tevens als statutaire directie de bestuurlijke verantwoordelijkheid hebben;
3. *Het Raad van Toezicht-model*
Een RvT-model als bij model 1, waarbij de algemeen directeur de positie van bestuurder (directeur-bestuurder) heeft en het (huidige) bestuur wordt omgevormd tot een Raad van Toezicht.

In bijlage 1 worden deze modellen toegelicht en getoetst aan de eerder geformuleerde uitgangspunten.

Conclusie

De eerste twee modellen sluiten minder goed aan, omdat het directiemodel in wezen niet meer is dan een uitgebreide volmacht aan de algemeen directeur waarmee er nog steeds geen helder onderscheid tussen bestuur en toezicht ontstaat en de situatie continueert dat het bestuur feitelijk niet bestuurt. Het one-tier model komt nauwelijks voor in de maatschappelijke sector en is meer geschikt voor de commerciële sector, bijvoorbeeld kapitaalvennootschappen met een relatie met de financiële markten. Voor maatschappelijke organisaties is dit model nieuw (er is een wetsontwerp dat dit model een wettelijke basis geeft, maar dat is nog niet van kracht). Nadeel ook van het one-tier model is dat er een diffuus onderscheid ontstaat tussen uitvoerende bestuurders en niet-uitvoerende bestuurders. Aangezien, het RvT-model ook het beste aansluit bij de nieuwe governance richtlijnen wordt aan dit model de voorkeur gegeven.

Welke checks & balances zijn er; hoe kan de invloed van de verenigingen worden geborgd?

De inrichting van de organisatie moet voorzien in de interne checks & balances. Daarbij staan de volgende functies centraal:

- Besturen / leiding geven
- Toezicht houden
- Verantwoorden

Deze functies moeten helder worden onderscheiden en bij voorkeur ook worden ondergebracht in gescheiden organen. In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de verschillende functies en taken die behoren bij besturen, toezicht houden en verantwoorden.

De voorbereiding en uitvoering van het beleid zijn zaken die onder verantwoordelijkheid van de dagelijkse leiding van een professionele beroepsorganisatie vallen. Het mandaat om dit allemaal in goede banen te leiden, past binnen de kaders van het meerjarenbeleidsplan en de daarop gebaseerde jaar- en werkplannen.

Via de reguliere overlegkanalen worden relevante zaken besproken en voortgangsinformatie gedeeld. Dit geschiedt ook via de website, nieuwsbrieven, weekberichten en social media.

Door zorg te dragen voor heldere beschrijvingen van de rollen, taken en bevoegdheden in statuten en desbetreffende reglementen waarin de verhouding tussen de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht wordt geregeld is er sprake van een afgewogen set van regels. Het toezicht op de directie/bestuur geschiedt dus feitelijk en juridisch door de Raad van Toezicht.

De leden van de Raad van Toezicht bewaken dat de organisatie het behalen van de doelen van de organisatie centraal stelt. Met het ontwerp van de statuten worden tevens de doelen concreet geformuleerd. Hierbij dient het belang van de Utrechtse verenigingen voldoende te worden gewaarborgd door dit doel concreet te formuleren zoals dat bij de VSU ook het geval is.

Voorts zal in de statuten worden vastgelegd dat een bepaald aantal zetels binnen de Raad van Toezicht wordt bestemd voor leden die specifiek de verenigingen vertegenwoordigen.

Een extra waarborg voor de verenigingen worden gevonden in de toevoeging van de mogelijkheid dat verenigingen zijn aangesloten bij de organisatie en zij in het orgaan *Vergadering van Aangeslotenen* naast de Raad van Toezicht specifieke toezichthoudende bevoegdheden krijgen toegewezen. Daaronder (bijvoorbeeld): benoeming van een aantal leden Raad van Toezicht (met de specifieke verenigingszetels), wijziging van de statuten, besluit tot ontbinding/fusie.

Samenvattend:

- We stellen voor dat de stichting naast de Raad van Toezicht ook een Vergadering van Aangeslotenen kent, met specifieke en nader te definiëren bevoegdheden.
- Wij stellen voor de Raad van Toezicht te laten bestaan uit 7 leden: 1 onafhankelijke voorzitter, 3 vertegenwoordigers van de georganiseerde sport en 3 leden met roots in de sport en verbinding met belangrijke doelgroepen en vindplaatsen (zoals onderwijs, gezondheid & zorg).

Welke positie heeft een Vergadering van Aangeslotenen binnen een RvT model?

Sportverenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die zijn gevestigd binnen de gemeente Utrecht kunnen, mits zij een tak van sport beoefenen die is erkend door het NOC*NSF, zich aansluiten bij de nieuwe organisatie. Dit geldt tevens voor andere rechtspersonen uit de gemeente Utrecht die door hun uitzonderlijk belang voor of binding met het door de organisatie nagestreefde doel hiervoor in aanmerking komen. De aangesloten organisaties kunnen vervolgens een aantal afgevaardigden kiezen (het exacte aantal is nader te bepalen) die tezamen de Vergadering van Aangeslotenen vormen.

Een Vergadering van Aangeslotenen zal een aantal bevoegdheden krijgen dat van groot belang is voor de organisatie, vergelijkbaar met die van een OR binnen een onderneming.

De rechten/bevoegdheden van de VvA zullen bestaan uit instemming, advies en het recht op informatie, met bijvoorbeeld:

- Benoeming en ontslag van een aantal leden van de Raad van Toezicht met portefeuille verenigingen;
- Adviesrecht over kwesties van groot of strategisch belang voor de georganiseerde sport;
- Recht op informatie over alle relevante zaken m.b.t. de organisatie.
- Instemmingsrecht op wijziging statuten.

Daarnaast is een Vergadering van Aangeslotenen dé vertegenwoordiger van de aangesloten verenigingen, met afgevaardigden bij wie het verenigingsbloed door de aderen vloeit.

Een Vergadering van Aangeslotenen vormt als het ware "het geweten" van de organisatie waaraan ook het gevoerde beleid en het besturen van de organisatie kan worden getoetst.

Bij de toezichtsbevoegdheden op de algemene gang van zaken heeft de Vergadering van Aangeslotenen naast de RvT een belangrijke positie.

De positie van de Vergadering van Aangeslotenen wordt verankerd in de statuten. Nadere uitwerking van de wijze van vergaderen en besluitvorming kan worden geregeld in een reglement. De Vergadering van Aangeslotenen kan ambtelijk worden ondersteund door de organisatie maar heeft verder vooral een onafhankelijke positie.

Wat is de juridische positie van de Raad van Toezicht?

In algemene zin komen aan de Raad van Toezicht de toezichtbevoegdheden op de dagelijkse gang van zaken toe. De raad zal toezicht houden op wat er in de organisatie gebeurt en de wijze waarop de besturen van de stichting gestalte krijgt.

De Raad van Toezicht benoemt de leden van het bestuur/de directie.

De Raad van Toezicht zal ook tot taak hebben het meerjarenplan te toetsen en goed te keuren en de daarop gebaseerde jaarplannen inclusief begroting, jaarrekening en jaarstukken. Voorts wordt toezicht gehouden op de uitvoering daarvan. In het jaarverslag zal de verhouding tussen bestuur/directie en Raad van Toezicht duidelijk moeten blijken.

De accountant zal worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht. Rapportage door de accountant zal geschieden aan de Raad van Toezicht en stelt de Raad van Toezicht ook in staat adequaat toezicht op het financiële beleid uit te oefenen.

De Raad van Toezicht zal periodiek over de ins en outs van de organisatie worden geïnformeerd. Ook kan de Raad van Toezicht eigen onderzoek instellen naar bepaalde zaken. Dit alles geldt binnen de statutaire kaders en laat onverlet de taken en bevoegdheden van de Vergadering van Aangeslotenen.

Welke specifieke taken houdt de Raad van Toezicht?

De Raad van Toezicht blijft extra taken en activiteiten vervullen die bij het karakter van de organisatie horen. Hieronder vallen de volgende taken en activiteiten:

- De voorzitter en RvT-leden vervullen bepaalde representatieve taken in en buiten de organisatie;
- De voorzitter heeft regelmatig contact met de algemeen directeur over lopende zaken;
- De voorzitter kan de organisatie vertegenwoordigen bij de gemeente en andere stakeholders;
- RvT-leden kunnen afhankelijk van hun portefeuille voor bepaalde zaken worden ingezet als klankbord voor de beroepsorganisatie/het kantoor dan wel binnen de organisatie;
- RvT-leden kunnen desgewenst worden betrokken bij activiteiten/bijeenkomsten van de organisatie.

Welke zaken moeten statutair en in reglementen worden aangepast?

De omvorming van de VSU van vereniging tot stichting vraagt om een aanpassing van de statuten. In ieder geval moet statutair geregeld worden dat de stichting een Raad van Toezicht heeft; wie de leden van de Raad van Toezicht benoemt, schorst en ontslaat; welke bevoegdheden de Raad van Toezicht heeft; wat de verhouding is tussen de Raad van Toezicht en het bestuur.

Er zal ook een nieuw directiereglement komen waarin de praktische elementen van de verhouding tussen Raad van Toezicht en algemeen directeur/bestuurder nader zijn geregeld.

Bij de instelling van de Vergadering van Aangeslotenen ligt het voor de hand om dit orgaan de bevoegdheid te geven een aantal (in ons voorstel 3) leden van de Raad van Toezicht te laten benoemen, schorsen en ontslaan. De rol en bevoegdheden van de Raad van Toezicht en de verhouding tussen de Vergadering van Aangeslotenen en de Raad van Toezicht zullen helder in de statuten worden omschreven.

Welke rol heeft de Stichting Sport en Samenleven Utrecht (SSU) in dit voorstel?

In 2012/2013 kwam er een subsidieregeling voor combinatiefunctionarissen (CF) beschikbaar. De VSU heeft daartoe destijds de Stichting Sport & Samenleving (SSU) opgericht teneinde verenigingen te ontlasten bij het werkgeverschap van een CF-er. Daarnaast heeft HvS de meerjarensubsidie 'Sporten en bewegen in de buurt' verworven. Zij werd daarmee ook werkgever van de buursportcoaches en draagt de verantwoordelijkheid voor een belangrijk deel van de sportstimulering in met name kwetsbare wijken.

Zowel VSU als HvS zijn ondersteunde partners voor de inzet van de CF-ers. De VSU richt zich daarbij op het versterken/ondersteunen van de vereniging (40 %) en HvS coördineert de wijkuren van de CF-inzet (60%) Op dit moment heeft deze stichting 24 CF-ers in dienst (13,5 fte).

Vanuit de gemeente is de wens geuit om ook het werkgeverschap van de combinatiefunctionarissen onder te brengen in de nieuwe organisatie.

BIJLAGE 1: TOELICHTING OP DE BESTUURSMODELLEN + SCHEMATISCHE VOORSTELLING

Bestuur/Titulaire directie model

Dit model komt overeen met het huidige model. Het is met deze structuur mogelijk om de scheiding tussen uitvoerende bestuurstaken en strategische bestuurstaken te versterken door een titulair directeur te benoemen die geen statutair bestuurder is maar wel expliciet door taakomschrijving en een volmacht van het bestuur belast wordt met alle aspecten van de bedrijfsvoering, beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. Dit betekent feitelijk een verschuiving van taken en verantwoordelijkheden van het statutaire bestuur naar de titulair directeur, maar juridisch blijft het verenigingsbestuur volledig verantwoordelijk. Volmacht en taakomschrijving zullen lang niet altijd een helder beeld (kunnen) geven wie waarvoor verantwoordelijk is.

Dit model creëert geen volledige scheiding tussen bestuur en toezicht. De bestuursverantwoordelijkheid blijft bij een bestuur, dat feitelijk niet bestuurt.

	Voldoet (geheel)	niet	Voldoet voldoende	Voldoet goed
Uitgangspunt 1				X
Uitgangspunt 2				X
Uitgangspunt 3			X	
Uitgangspunt 4	X			

One-tiermodel

In dit bestuursmodel is er één bestuur waarin één of meer uitvoerende bestuurders en een meerderheid van niet uitvoerende bestuurders deelnemen. De niet uitvoerende bestuurders fungeren mede als toezichthouders, maar ook als bestuurders van de rechtspersoon. Beleidsuitvoering is voorbehouden aan de uitvoerende bestuurders. Beleidsvorming komt toe aan het gehele bestuur. Binnen het one tier model is er geen volledig helder onderscheid tussen het bestuursorgaan en het toezichthoudend orgaan.

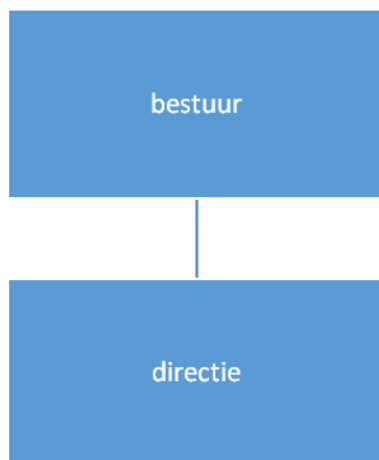
	Voldoet (geheel)	niet	Voldoet voldoende	Voldoet goed
Uitgangspunt 1				X
Uitgangspunt 2				X
Uitgangspunt 3			X	
Uitgangspunt 4			X	

Raad van Toezicht-model

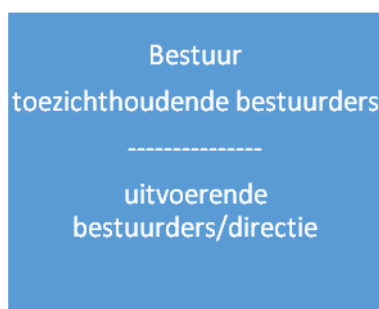
Het RvT model kenmerkt zich door een bestuur-directie (bezoldigd) dat met de arbeidsorganisatie zorg draagt voor alle bestuurlijke en uitvoerende taken en daarbij onder toezicht staat van de Raad van Toezicht. In dit model is niet alleen sprake van functiescheiding, maar ook van orgaanscheiding. De Raad van Toezicht heeft tot taak het bestuur te controleren en met raad en advies bij te staan bij zijn taakuitvoering. Daarbij moet de Raad van Toezicht zich voorzien van adequate informatie en dient hij zich actief op te stellen met het oog op de belangen van de organisatie en alle daarbij betrokken personen en partijen.

	Voldoet (geheel)	niet	Voldoet voldoende	Voldoet goed
Uitgangspunt 1				X
Uitgangspunt 2				X
Uitgangspunt 3			X	
Uitgangspunt 4				X

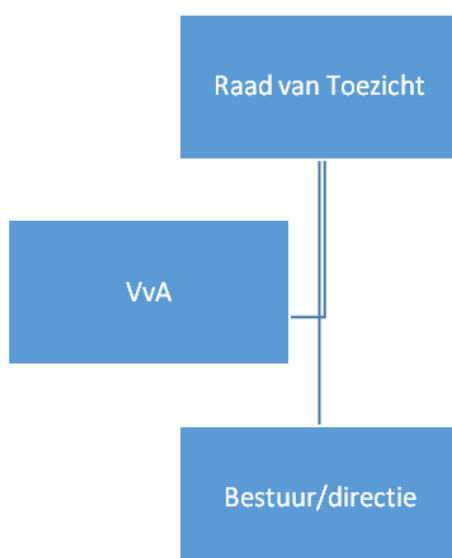
Model 1: Titulair directeur

Model 2: One-tier model

Model 3: Raad van Toezicht model

BIJLAGE 2: TE ONDERSCHIEDEN FUNCTIES BINNEN RAAD VAN TOEZICHT MODEL

<i>Functies</i>	
Besturen	
1	Activiteiten richten op realiseren van statutair bepaalde doelstellingen
2	Doelstellingen vertalen in visie, beleid, strategie, begroting
3	Volgen van de realisatie van de doelstellingen, evalueren en bijsturen
4	Middelen worden besteed aan doelen en programma's die bij verkrijging van middelen zijn aangegeven
5	Vooraf bepalen van beoogde resultaten en achteraf in beeld brengen in hoeverre deze zijn gerealiseerd
6	Beperking van (onbestemde) financiële reserves
7	Heldere criteria, procedures, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor toewijzen van middelen
8	Opstellen jaarplan en begroting
9	Vrijwilligersbeleid bij werken met vrijwilligers
10	Systeem voor planning, monitoring en rapportage
11	Inrichten procedures voor financiële verslaglegging
12	Financiële handelingen en rechtshandelingen
13	Tijdig informeren van toezichthouders en voldoen aan informatieverzoek van toezichthouders
Toezicht houden	
14	Vaststellen (meerjaren-)beleid, (meerjaren-)begroting
15	Vaststellen jaarplan en daarbij horende begroting
16	Inrichting oordeels- en besluitvormingscriteria over besteding van middelen
17	Plannen voor fondsenwerving
18	Vaststellen vrijwilligersbeleid
19	Vaststellen voorzieningen voor het functioneren van de organisatie
20	Vaststellen jaarrekening en jaarverslag
21	Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking bij een strategisch grote betekenis voor de organisatie; deelneming van een aanzienlijke omvang en/of strategisch grote betekenis voor de organisatie of beëindiging daarvan.
22	Fuseren met andere rechtspersoon
23	Het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen
24	Het sluiten van overeenkomsten waarbij de organisatie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zicht tot de zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt.
25	Goedkeuring financiële transacties die een nader te bepalen bedrag te boven gaan.
26	Vaststellen Statuten en Reglementen en wijziging ervan
27	Het aanvragen van faillissement of surséance van betaling
28	Ontbinding van de rechtspersoon
29	Tijdig opvragen aanvullende informatie aan bestuurder
30	Kritisch volgen van realisatie van visie, beleid, strategie en begroting
31	Toeziën op realisatie jaarplan en begroting
32	Toeziën op toepassing en werking van voorzieningen voor het beheersen van de organisatie en het signaleren en managen van risico's
33	Inzage in alle boeken en bescheiden van organisatie en bevoegdheid om zich op kosten van organisatie door een accountant of deskundige te laten bijstaan t.b.v. uitoefening van de functie
34	Benoemen/ontslag bestuur, directie
35	Vaststellen taken/bevoegdheden bestuur, directie
36	Benoemen accountant
Verantwoorden	
37	Communicatie aan belanghebbenden (intern en extern)
38	Doelstelling van de organisatie
39	De wijze waarop de doelstelling is vertaald in visie, beleid
40	Jaarplan
41	Resultaten
42	Reserves
43	Methoden voor fondsenwerving
44	Voorzieningen voor risicobeheersing
45	Inzicht in hoe de functies van besturen en toezicht zijn georganiseerd

BIJLAGE 3: BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN TUSSEN VERENIGING EN STICHTING

Op stichtingen is een ander deel van het burgerlijk wetboek (Boek 2, Titel 5) van toepassing dan op Verenigingen (Boek 2, Titel 2).

Een vereniging heeft leden, een stichting niet. Een vereniging moet een Algemene Ledenvergadering of ledenraad hebben. Alle leden moeten direct of indirect aan de besluitvorming kunnen deelnemen. Een stichting is om deze reden doorgaans slagvaardiger dan een vereniging.

Bij een vereniging staat de samenwerking tussen en ten behoeve van de leden centraal. Bij een stichting het beheer en de inzet van de middelen ten behoeve van het vastgestelde doel.

Bij een vereniging benoemen de leden een bestuur dat verantwoording aan hen aflegt. Een stichting heeft geen leden die het bestuur controleren en hoeft zich niet bij een algemene ledenvergadering te verantwoorden. Wel zijn er andere betrokkenen zoals subsidieverstrekkers die belang hebben om te weten hoe de middelen worden besteed. Als er met externe gelden wordt gewerkt is vaak de eis dat er een Raad van Toezicht wordt ingesteld om het bestuur te controleren.

Een vereniging mag geen uitkeringen doen aan bestuursleden, gewone leden, ereleden en andere leden. Voor stichtingen geldt een verbod op uitkeringen aan bestuursleden en oprichters.

Eisen aan statuten van een stichting zijn anders dan die van een formele vereniging. Statuten van een vereniging kunnen alleen door de Algemene Ledenvergadering of ledenraad worden gewijzigd. Bij een stichting kan dit door het bestuur, maar ook door de Rechtbank.

Een stichting kan zich niet borg stellen of schulden aangaan, tenzij de statuten dit expliciet mogelijk maken.